

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sva prava pridržana. Dopuštenje za ponovno objavljivanje ovog sažetka dano je isključivo u svrhu uključivanja u HUDOC bazu podataka Suda.

© Office of the Agent of the Republic of Croatia before the European Court of Human Rights. All rights reserved. Permission to re-publish this summary has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

© Bureau de l'Agent de la République de Croatie devant la Cour européenne des droits de l'homme. Tous droits réservés. L'autorisation de republier ce résumé a été accordée dans le seul but de son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

MAMMADOV (JALALOGLU) protiv AZERBAJDŽANA

(članak 3., članak 13. i članak 14.)

Presuda od 11. siječnja 2007. godine

ČINJENICE

Podnositelj zahtjeva, Sardar Jalaloglu Mammadov, državljani je Azerbajdžana, rođen 1957. godine i živi u Baku (Azerbajdžan).

U političkim krugovima poznatiji kao Sardar Jalaloglu, bio je glavni tajnik Demokratske stranke Azerbajdžana, jedne od oporbenih stranaka koje su izbore od 15. listopada 2003. godine smatrale nelegitimnim.

Dana 18. listopada 2003. godine nekolicina maskiranih policijskih službenika naoružanih automatskim oružjem provalila je u podnositeljev dom, uhitila ga i odvela u pritvor radi ispitivanja o prosvjedima održanim dva dana ranije. Prosvjedi protiv rezultata izbora održani su na trgu Azadliq u središtu Bakua, a prometnuli su se u nasilje.

Dana 19. listopada 2003. godine, podnositelj je optužen za „organiziranje javnih nereda“ i „upotrebu sile protiv državnih službenika“.

Podnositelj je tijekom tri dana bio spriječen u viđanju svog odvjetnika te se konačno sastao s njim 22. listopada 2003. godine i tom prilikom mu se požalio na nečovječno postupanje od strane policijskih službenika. Odvjetnik g. Mammadova podnio je zahtjev za medicinskim pregledom, a 27. listopada 2003. godine, ne dobivši odgovor, podnio je žalbu.

Podnositelj zahtjeva tvrdio je da se prilikom uhićenja, tijekom prijevoza do pritvora i tijekom pritvora od strane policije prema njemu postupalo nečovječno, osobito 19. listopada 2003. godine kad su ga, prema njegovim tvrdnjama, dvojica maskiranih policijskih službenika izudarala po stopalima (falaka) policijskim palicama, mučila i prijetila mu silovanjem. Nakon što je pretučen, privremeno je bio nesposoban samostalno hodati te je smješten u ćeliju s lošom ventilacijom u kojoj su nastavljene prijetnje silovanjem te iz koje je mogao čuti krikove drugih pritvorenika prema kojima se nečovječno postupalo.

Nakon premještanja u istražni zatvor 22. listopada 2003. godine, podnositelj zahtjeva se ponovo žalio na loše pritvorske uvjete i zastrašivanje. Prilikom dolaska podnositelja zahtjeva u istražni zatvor liječnici su primijetili dvije modrice na njegovom desnom listu i desnoj peti.

Dana 29. listopada 2003. godine određen je medicinski pregled, na temelju kojeg je zaključeno da su modrice primijećene na lijevom laktu podnositelja zahtjeva, na njegovom desnom listu i desnoj peti prouzrokovani tvrdim tupim predmetom.

Dana 8. siječnja 2004. godine istražne su vlasti zaključile da medicinsko izvješće nije neprijeporno utvrdilo da su ozljede podnositelju zahtjeva nanesene tijekom policijskog pritvora te je, ispitavši četvoricu policijskih službenika koji su zaniijekali tvrdnje o nečovječnom postupanju, odbilo pokrenuti kazneni postupak.

Nekoliko pritužbi koje je podnositelj zahtjeva podnio lokalnim općinskim sudovima, konačno su odbijeni kao neosnovani.

Podnositelj je osuđen za djela za koja je bio optužen te mu je izrečena kazna zatvora u trajanju tri godine. Zaključeno je da je podnositelj zahtjeva bio jedan od organizatora prosvjeda, unatoč tome što nije prisustvovao prosvjedima dana 16. listopada 2003. godine. Pušten je, međutim, ranije, na temelju predsjednikovog pomilovanja.

POSTUPAK I SASTAV SUDA

Zahtjev je podnesen Europskom sudu za ljudska prava dana 17. rujna 2004. godine.

Presudu je donijelo vijeće od 7 sudaca.

PRIGOVORI

Podnositelj zahtjeva prigovorio je nečovječnom postupanju od strane policijskih službenika, odsustvu učinkovite istrage i učinkovitih domaćih pravnih lijekova, i diskriminaciji na temelju političkog mišljenja. Pozivao se na članak 3., članak 13. i članak 14.

ODLUKA SUDA

Članak 3.

Sud je proglasio nedopuštenim prigovore podnositelja zahtjeva u odnosu na njegovo uhićenje i uvjete u istražnom zatvoru.

Nečovječno postupanje tijekom policijskog pritvora

Sud je izrazio mišljenje da podnositelj zahtjeva nije mogao pretrpjeti ozljede tijekom prosvjeda na trgu Azadliq budući da im nije prisustvovao. Također, prilikom dolaska u pritvorsku ustanovu 18. listopada 2003. godine nije pronađena nikakva ozljeda na tijelu podnositelja zahtjeva, niti je vlada ponudila ikakvo uvjerljivo objašnjenje podrijetla ozljeda koje je nakon toga pretrpio podnositelj zahtjeva. Nadalje, Sud je smatrao da specifična priroda ozljeda upućuje na primjenu falake, dok nije vjerojatno da su te ozljede nastale bilo slučajno,

bilo tijekom uličnih sukoba s policijom. Sud je primijetio da je Odbor za sprečavanje mučenja Vijeća Europe primilo izvješća o primjeni falake kao jednog od oblika nečovječnog postupanja korištenog u suvremenim pritvorskim centrima u Azerbajdžanu. Imajući u vidu da je na vladi da pruži zadovoljavajuće i uvjerljivo objašnjenje podrijetla ozljeda pritvorenika, Sud je zaključio da se ozljede podnositelja zahtjeva mogu pripisati jedino obliku nečovječnog postupanja za koje su odgovorne nadležne vlasti.

U tim okolnostima, Sud je zaključio da je nasilje kojemu je bio podvrgnut podnositelj zahtjeva u svrhu iznude informacija bilo tako ozbiljne i okrutne prirode da ga je moguće okarakterizirati kao mučenje. S time u skladu, Sud je utvrdio povredu članka 3. Konvencije.

Izostanak učinkovite istrage

Sud je smatrao da su nadležne vlasti propustile pravovremeno prikupiti forenzičke dokaze. Podnositelju zahtjeva nije bilo dopušteno vidjeti odvjetnika tijekom prva tri dana pritvora te je još sedam dana čekao na medicinski pregled.

Nadalje, nadležne su vlasti ograničile istragu na ispitivanje medicinskog izvješća i ispitivanje četvorice policijskih službenika. Nisu ispitani drugi svjedoci u pogledu pitanja podrijetla ozljeda na tijelu podnositelja zahtjeva, osobito pritvorenici s kojima je podnositelj dijelio ćeliju i koji su ga vidjeli neposredno nakon što je pretučen, kao ni u pogledu njegove navodne prisutnosti na trgu Azadliq. Osobito se propust nadležnih vlasti sastoji u činjenici da nisu uzele u obzir ključnu izjavu čuvara u pritvoru koji je posvjedočio o dobrom zdravlju podnositelja zahtjeva prilikom njegovog dolaska u pritvorsku ustanovu.

Uzimajući u obzir navedene nedostatke i propuste, Sud je utvrdio da je došlo do povrede članka 3. Konvencije.

Članak 13.

Sud je utvrdio da su domaći sudovi jednostavno prihvatili rezultate istrage, bez da su neovisno ispitali činjenice slučaja, postupajući na taj način nedovoljno temeljito i neučinkovito. Stoga je Sud zaključio da je podnositelju zahtjeva uskraćeno učinkovito domaće pravno sredstvo u odnosu na nečovječno postupanje prema njemu od strane policije te je posljedično utvrdio povredu članka 13.

Članak 14.

Sud je proglasio nedopuštenim prigovore podnositelja zahtjeva u odnosu na članak 14. Konvencije, budući da podnositelj nije pružio dostatne dokaze u prilog tvrdnji da je bio mučen odnosno da se prema njemu na koji način nečovječno postupalo na temelju njegovog političkog mišljenja.

Na temelju članka 41. (pravična naknada), Sud je podnositelju dosudio 10.000 EUR na ime nematerijalne štete te 1,817 EUR na ime troškova i izdataka.